

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homo Christianus In Sua Lege Institutus. Sive Discursus Morales

Qvibus Totvm Hominis Christiani Officivm Explicatvr; Quídque is fugere,
quid agere debeat, quàm exactiſimè traditur

Segneri, Paolo

Augustæ Vindelicorum ; Dilingæ, 1695

Celsissimo Ac Reverendissimo S. R. I. Principi Ac Domino, Domino
Marquardo Rudolpho Episcopo Constantiensi Domino Augiæ Maioris Et
Oeningæ &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45964](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45964)

CELSISSIMO AC REVERENDISSIMO
S. R. I. PRINCIPI
DOMINO, DOMINO
MARQUARDO
RUDOLPHO
EPISCOPO
CONSTANTIENSI
DOMINO AUGIÆ MAIORIS
ET OENINGÆ &c.

*Celsissime, Reverendissime Princeps ac Domine,
Domine Clementissime.*

EX quo primùm negotiationem librariam ag-
gressus sum, id mihi semper animo propositum fuit,
ne res singulari DEI munere mortalium Reipublicæ
concessa, qualem esse artem Typographicam nemo
sapiens dubitaverit, meo vitio cuiquam obesset: id quod certò
futurum erat, si libri aternis tenebris dignissimi, meorum ty-
porum maleficio, potiùs, quàm beneficio, lucem aspicerent.
Quam tamen nocentissimam artem multi, prò dolor! factitant,
& lucrum ex aliorum pernitie, & sempiterna quidem, iniquissi-
mum utique, venantur. Tantam impietatem, & sacrilegam
nundi-

EPISTOLA

nundinationem, quantum par est, perosus, in id magnis conatibus incubui, ut nihil mea ex officina unquam prodiret, nisi quod esset honestissimum; nihil inquam, nisi quod aut puræ castæq; Musæ elucubrassent, aut quod ad ipsum DEUM, finemque ultimum, libenter ab unica sua felicitate ceteroquin deviaturas Mortalium mentes, rectissimâ deduceret; & jucundissimis simul, ac innocentissimis illecebris ad omnem virtutem, ac vitæ sanctimoniam pelliceret.

Neque verò à scopo me aberrasse existimo: cum meis typis plures jam decades, & tantum non centuriæ, librorum excusæ, sinceræ utilitatis, non tantum nostræ Germanicæ, sed alijs quoque Nationibus, quas Latini Idiomatis peritia pulcherrimo quodam fœdere jungit, attulerint. Ex omni autem, magnorum etiam voluminum, numero nescio an ex ullis à multo tempore plus in Rempublicam Christianam redundarit emolumenti, quam ex ijs, quos Italico Idiomate vir Eruditione, Sacrâ Eloquentiâ, & juvandarum Animarum ardentissimo studio, multis Principibus, & illi maximè, qui hodie Universam Ecclesiam sapientissimè, sanctissimèque moderatur, Principum Principi carissimus, vulgavit; & quos vel nostro, vel latino sermone loquentes, alij boni communis studiosi, reddidere. Horum ego cum plures antehac edidissem, plurimâsque ac maximas eorum lectitatione utilitates allatas abundè cognovissem, ad hunc quoque, qui præ manibus est, cum Germanis nostris, alijsque latinè scientibus communicandum, animum adjeci; & tandem, quæ DEI Bonitas est, etsi non absque maximis meis laboribus & molestiis, quæ inter conandum (mali utique Dæ-

monis

NUNCUPATORIA.

monis invidiâ) aliæ ex alijs identidem nascebantur, affectus sum.

Hoc autem quid libri sit, quantum ex eo utilitatis in publicum emanaturum videatur, non alio quàm tuo, Princeps Sapientissime, calculo, an veriùs Oraculo: affirmandum mihi judico. Eam enim Reverendissima Celsitudo Tua frequenti, iteratâque lectione sibi fecit planè familiarem; neque tot inter, non de Diocesi tantùm Amplissimâ, & inter omnes Europæas, quod quidem ego sciam, vastissimâ, curas, sed inter gravissimas etiam, quas tempora nostra planè misera, & tot annorum atroci bello invecæ calamitates postulant, sollicitudines, alienum à se duxit, hunc, blandiri nescium, etsi Authoris sui tantùm linguâ loqui doctum, crebrò audire monitorem. Quæ quidem res an in majorem tanti Principis, an verò Authoris commendationem, ac laudem cedat, non facilè dixerim; cedit certè in maximam utriusque. Principis quidem, quia quisquis tantâ rerum agendarû mole obrui se non patitur, quò minùs sibi quoque vacet, & ijs, quæ meliorem reddere ipsûmet possint, constantem det operam, næ illum & absolutæ omnibus numeris virtutis ac sanctimonix, & quod virtute Principum, siquâ realiâ, maximè nititur, boni communis oportet esse studiosissimum. Hæc autem est brevis quidem, sed clarissima laudum in Principe omnium atque encomiorum synopsis. Talis enim qui sit, non potest profectò non esse optimus: siquidem tam bonus quisque est, quantum esse conatur; nec tam refugæ, & amari perosæ virtutes sunt, ut tergum obvertant amplexum paranti: cùm ergo, qui ita negotijs se gravissimis com-

E P I S T O L A

modat, ut sui nunquam sit immemor, haud dubiè conetur esse optimus, talis quoque sit necesse est. Authoris porro, & libri laus utique summa est, à Sapientissimo Principe, imò Principe Sapientum, ex innumeris & præstantissimis ita deligi, ut unus ipse potissimum audiatur, unus propè ipse in manibus, & oculis habeatur.

Hæc verò cum ita sint, neque Tibi, Celsissime & Reverendissime Princeps, nec cuiquam alteri mirum videri poterit, quòd Tua potissimum in fronte libri hujus spectentur Insignia (quæ cognomines Celsitudini Tuæ Reverendissimæ Herois stipant, hinc S. MARQVARDVS Episcopus Martyr, inde Rudolphus I. Imperator Augustissimus) Tuum legatur nomen, Tibi, verbo, sacrum dicatùmque librum ipsum ignotus ego velim. Cui enim potiùs offerantur dona, quàm cui certò videantur placitura? cui libri, nisi illi, qui unicè desideret, eos à quamplurimis volvi, revolvique, & quem prior ipse invenerit, cum alijs quoque communem fieri thesaurum? Eo certè ex bonorum genere libri sunt, quæ cum evadunt plurimorum, ita tamen locupletant singulos, ut nihil cuiquam ex aliorum communione decedat. Invidus omninò foret, & boni communis osor acerimus, qui non, ne ipse priveretur, sed ut alij careant, magni boni notitiam privatam vellet esse, non publicam. Hoc à vitio, tam turpi, tamque indigno, cum Reverendissima Celsitudo Tuà absit longissimè; cumque ipsa nihil cupiat ardentius, quàm ut qui sibi Pastori crediti sunt, pinguis pabulis pascantur, & pascant; utriusque autem huic fini liber iste, si quis alius, aptissimè serviat; nihil etiam desiderabit vehementius, quàm ut illo, tum alii innumeri, tum

ij præ-

NUNCUPATORIA.

¶ præcipue, qui maximo numero per latissimè porrectam Dicec-
sin animas pascendi curam suscepere, sic utantur, sic fruuntur, ut
inde plurimam utilitatis in oves omnes dimanet. Quod cum
ad hanc diem, ob ignotum plerisque idioma non licuerit, ut æ-
quissimis tanti Principis votis obsecundaret, latinè loqui didicit,
sicque omnium oculis ejus velut manibus offerri gestit.

Sic scribebam, cum primùm Liber iste novo suo habitu in lu-
cem prodiret. Non fefellit me spes, sed tanti Principis enco-
mio commendatus, & suâ ipse præstantiâ non invisus, brevi
temporis spatio à tam multis expetitus, fructu tam multiplici,
in Sacris maximè Asceteriis lectus est, ut ne communi bono
deessem, denuo illum prælo subijcere coactus sim; in hoc ta-
men sibi dissimilem, quòd nunc non paucis mendis sublatis re-
ctiùs pluribus locis loqui didicerit. Nolebat autem is etiam
hoc sub schemate in alias priùs venire manus, quàm in illas, à
quibus tantum antea pretii & æstimationis illi accesserat: non
dubia spe, se nunc quoque tanti Principis oculis non displicitu-
rum; & si his placuisset, satis istâ sua sorte compluribus aliis fo-
re commendandum.

Ita explicatis libri huius Reverendissimæ Celsitudini Tuæ
etiam altera hac vice, nuncupandi causis, nolo deinceps laudi-
bus eius commemorandis esse molestus. Eorum, Princeps Cle-
mentissime, es paucorum è numero, qui malunt facere laudan-
da, quàm, quæ fecerint, audire, aut legere laudata. Satis est,
quòd Tuam illam Sapientiam, rerum agendarum summam pe-
ritiam, in providendo solertiam, in administrando industriam,
omnibus, nullâ suarum utilitatum ratione habitâ, commodan-

EPISTOLA NVNCVPATORIA.

di perpetuum studium, in egenos beneficentiam, in DEUM pietatem, honorisque Eius promovendi ardentissimam voluntatem, verbo, decora omnia, quæ Ordinis Ecclesiastici Principem ornant, non Diœcesis magis tibi carissima, quàm tota Germania, totum Imperium, & quos nunc cum Imperio arctissima connectunt fœdera, ament, venerentur, admirentur. Ego tandem aliud pro me nihil opto, quàm ut talis tantusque Princeps juvet conatus, faveat studiis, probeat industriam meam, qui suas tantùm res agentium, suæ studentium quieti exosus vilitatem atque ignaviam, id quibus possum modis curo, ut typorum meorum beneficio in Germaniam, quin in orbem universum, ex libris pulcherrimis in lucem datis, utilitates & commoda redundent infinita: quæ si me fors beat, profitebor æternùm

Reverendissimæ Celsitudinis Tuæ
Honori ac Nomini

Clientem & Servum postremum, addictissimūq.

Joannem Casparum Bencard.